

ಮೂಲ ಸುಗಟೂರಿನ ಪಾಳೇಗಾರರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ: ಒಂದು ಅವಲೋಕನ

ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ. ವಿ. ಬಿನ್ ವೆಂಕಟೇಶಪ್ಪ*

*ರಾಜ್ಯ ಅರಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು, ಗೌತಮನಗರ, ಬಂಗಾರಪೇಟೆ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು, ಗುಡಿ ಗೋಪುರಗಳು, ರಾಜಮನೆತನಗಳು, ಸಾಮಂತರು, ಪಾಳೇಗಾರರು ಆಳಿದಂತಹ ನಾಡು ಅವಿಭಜಿತ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಆಳಿದಂತಹ ಪಾಳೇಗಾರರ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿ, ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅವರು ಹಲವಾರು ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಸುಗಟೂರಿನ ಪಾಳೇಗಾರರು ಒಬ್ಬರು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಾಳೇಗಾರರ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಆರಂಭವಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜಮನೆತನಗಳು, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಅವನತಿಯೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸುಗಟೂರಿನ ಪಾಳೇಗಾರರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords) ಸುಗಟೂರು, ಪಾಳೇಗಾರ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಚಿಕ್ಕತಿಮ್ಮರಾಯ, ರಾಮಸಮುದ್ರಂ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಚಿನ್ನದ ನಾಡು ರೇಷ್ಮೆ, ಮಾವಿನ ಬೀಡು, ಹಾಲಿನ ಹೊಳೆ ಹರಿಸುವ ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯ ನಾಡು, ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹಾಗೂ ತರಕಾರಿಗಳ ಬೆಳೆಯುವ ಬೀಡು, ಕನ್ನಡಾಂಚೆಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಕರುನಾಡಿನ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹೊಂದಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಿಶ್ವದ ಭೂಪಟಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆಯ ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದಾಕಾರದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಚಿನ್ನದ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾತತೆಯ ಭೂಮಿ ಹೊಂದಿರುವ ನಾಡು ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದಾಗ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಸಿಂಧೂ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಹರಪ್ಪ-ಮೊಹೆಂಜೋದಾರೋಗಳಿಗೆ ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದಗಣಿಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳು ದೊರೆತಿವೆ ಎಂದು 1928ರ ಹಿಂದೆಯೇ ಜಾನ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ತರ್ಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿಭಾಗದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಆಂಧ್ರ-ತಮಿಳುನಾಡು ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಸುಮಾರು 3969 ಚ.ಕಿ.ಮೀಗಳಾಗಿವೆ. ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ-ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ-ಬೆಂಗಳೂರು, ಉತ್ತರಕ್ಕೆ-ಅನಂತಪುರಂ, ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ-

Please cite this article as: ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.ವಿ. ಬಿನ್ ವೆಂಕಟೇಶಪ್ಪ, (2023). ಮೂಲ ಸುಗಟೂರಿನ ಪಾಳೇಗಾರರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ: ಒಂದು ಅವಲೋಕನ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ:ಮಲ್ಟಿಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಐಐಎಂಆರ್‌ಡಿ, 5(1). ಪು.ಸಂ.68-75.

ತಮಿಳುನಾಡುಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆದು ಯಾವುದೇ ಭೇದ-ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂಪರ್ಕದ ಸೇತುವೆ ಈ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ.

ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು, ಗುಡಿ ಗೋಪುರಗಳು, ರಾಜಮನೆತನಗಳು, ಸಾಮಂತರು, ಪಾಳೇಗಾರರು ಆಳಿದಂತಹ ನಾಡು ಅವಿಭಜಿತ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಆಳಿದಂತಹ ಪಾಳೇಗಾರರ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿ, ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅವರು ಹಲವಾರು ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಸುಗಟೂರಿನ ಪಾಳೇಗಾರರು ಒಬ್ಬರು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಾಳೇಗಾರರ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಆರಂಭವಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜಮನೆತನಗಳು, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಅವನತಿಯೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ 16ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದಲೇ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಕಡೆ ಪಾಳೇಗಾರರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಸಮರ್ಥ ಪಾಳೇಗಾರರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತ ಸಮರ್ಪಕ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ಪ್ರಗತಿಯು ಸಹ ಕಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಪಾಳೇಗಾರರ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಆಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹಲವಾರು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದಂತಹ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಅದೆಷ್ಟೋ ಶಾಸನಗಳು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಶಾಸನಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಗಟೂರು, ತಾಡಿಗೋಳ, ಹರಪನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ಗುಮ್ಮನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೆರೆಹೊರೆ ಪಾಳೇಗಾರರಾದ ಆವಣಿ, ಹೊಸಕೋಟೆ, ದೇವನಹಳ್ಳಿಯ ಪಾಳೇಗಾರರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ನಾಡಪ್ರಭುಗಳೆಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಮೂಲಸಂತತಿಯ ಸುಗಟೂರಿನ ತಮ್ಮೇಗೌಡ ಅಥವಾ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರವರ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಕೋಲಾರ, ಮುಳಬಾಗಿಲು, ಹೊಸಕೋಟೆ, ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿತ್ತು. ಈ ಪಾಳೇಗಾರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕ್ರಿ.ಶ.1451ರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ.1669ರವರೆಗೆ ಸೇರಿದ ಅನೇಕ ಶಾಸನಗಳು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲಭಿಸಿವೆ.

ಸುಗಟೂರಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇವರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಐತಿಹ್ಯಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಗಟೂರಿನ ಪಾಳೇಗಾರರು ಪಾಲಾರ್ ನದಿಯ ಬಳಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ವಡೇರಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ವಿಜಯಪುರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ದೇವಪ್ಪಗೌಡನನ್ನು ಮೂಲಪುರುಷ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶಾಸನಗಳು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ದೇವಪ್ಪಗೌಡರು ಕಂಚಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೇಗೌಡ ಮತ್ತು ಬಯ್ಯಮ್ಮರೆಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋದ ಕಂಚಿಯ ರಾಜನು ಅವಳನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗ ಬಯಸಲು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದ ದೇವಪ್ಪಗೌಡ ಮತ್ತು ಸಹೋದರರು, ಬಂಧುಮಿತ್ರರು, ಊರಿನವರೊಂದಿಗೆ ಊರನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕುಟುಂಬ, ಬಂಧುಮಿತ್ರರೊಂದಿಗೆ ಪಾಲಾರ್ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಊರನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೆಲೆಸಿದರು. ಆ ಊರು ಬೇಲಿಯನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆದಿದ್ದರಿಂದ ಊರಿಗೆ ಸುರಗುತ್ತಲಿಯೂರು ನಂತರ ಸುರಗುತ್ತಲೂರು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಸುಗಟೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂತು.

ಜನರ ಆಡುಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕಂಚಿಯ ಬಳಿ ಯಣಮಂಜಿ ಮತ್ತು ಆತನ ಐದು ಜನ ಸಹೋದರರು ನೆಲೆಸಿದ್ದರು. ರಣಭೈರೇಗೌಡನ ಮಗಳಾದ ದೊಡ್ಡಮ್ಮಳ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಪಾಳೇಗಾರನ ವಕ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಮನೆತನದ ಹೆಸರು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ರಣಭೈರೇಗೌಡ ಮತ್ತು ಅವನ ಪರಿವಾರದವರು ಊರನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಪಾಲಾರ್ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಆವತಿ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ್ದರಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಧನಧಾನ್ಯದಿ ನಿಧಿಗಳಿಂದ ಹೊಸ ನಾಡೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಂದೆ ಆವತಿ ನಾಡ ಪ್ರಭುಗಳೆಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಸಿಕೊಂಡರು.

ಇನ್ನೊಂದು ಐತಿಹ್ಯದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಂಚಿ ಸಮೀಪದ ಮದ್ವಾಪುರದ ಸೀತಾಗೌಡ ಎಂಬುವವನು ತನ್ನ ನೆರೆ ಹೊರೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಚಿತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಾರಿಗಪಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲ ವಾಸವಿದ್ದು, ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ.1520ರಲ್ಲಿ ಸುಗಟೂರಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದನು. ನಂತರ ಇವನ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತಿಮ್ಮಯಗೌಡನೆಂಬುವನು ಕೋಲಾರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡನೆಂದು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನೆಂಬ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮೌಖಿಕಗಳ ಐತಿಹ್ಯವಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಐತಿಹ್ಯದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆವತಿ ನಾಡಪ್ರಭುಗಳ ಸೋದರನಾದ ತಮ್ಮೇಗೌಡ ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಸುಗಟೂರು ನಾಡಪ್ರಭು ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡನೆಂದೂ ಸುಗಟೂರು ಬಳಿ ಗುಪ್ತನಿಧಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದನಾದರೂ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗಿ ಮುಂದೆ ಮುಸ್ಲಿಮರ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಚ್ಚಿನಿಂದ ಹೋರಾಡಿ ಸಾರ್ವಭೌಮನ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ "ರಾಯಲು" "ಚಿಕ್ಕರಾಯ" ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಇತಿಹಾಸದ ಪುರಾವೆಗಳಿಂದ ಸುಗಟೂರು ಪಾಳೇಗಾರರ ಪೂರ್ವಿಕರು ಕಂಚಿ ಕಡೆಯಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದರೆಂಬ ಅಂಶ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪಾಳೇಗಾರರು ಮೂಲತಃ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಗಾರಪೇಟೆ ಮತ್ತು ಮುಳಬಾಗಿಲಿನ ಪ್ರದೇಶದವಾಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ದಂತಕಥೆಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪೂರ್ವ ಮಧುರ ನಗರವನ್ನು ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ರಂಗರಾಜನ್ ಎಂಬ ರಾಜ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗವನ್ನು ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು ಇವನ ತಮ್ಮಂದಿರಾದ ಗೊಂಗಾಡಿ ದೇವಪ್ಪ, ಕೆಂಪೆನಂಜೇಗೌಡ, ಭೈರೇಗೌಡ ಎಂಬುವವರು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಆಸ್ತಿಯ ಸಮಭಾಗಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಅಣ್ಣನಾದ ರಂಗರಾಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೊಂದು ಇದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ವಿಫಲಗೊಂಡ ತಮ್ಮಂದಿರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇಶಾಂತರ ವಲಸೆ ಹೋದರು.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದಂತಹ ಮೂವರು ತಮ್ಮಂದಿರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯವೃಂದವರೊಂದಿಗೆ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜನ ಖಜಾನೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆಹೊಡೆದು 9 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಗಾರದ ನಾಣ್ಯಗಳು ಮುಕುಟರತ್ನ ಕೀರಿಟ, ವಜ್ರ ವೈಡೂರ್ಯಗಳು, ನೂರು ಕುದುರೆಗಳು, ಹಾಗೂ ಆನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾಂಚಿಪುರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲೆನ್ನದೆ ಕೋಲಾರದ ನೆರೆಯ ವಿಜಯಪುರವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ನಂತರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆಯ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಸಣ್ಣ ಪಾಳೇಗಾರನಾದ

ಗರ್ಭಸುಖಿ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಗಟೂರು ಅಥವಾ ಸುಖಿದವೂರು (ಸಿರಿಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಕೃಷಿಯನ್ನೊಂದಿದ, ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸುಖ-ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಊರು) ಇದೇ ಸುಗಟೂರಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟ ಮೂರು ಜನ ತಮ್ಮಂದಿರು ನೆಲೆಸಿರುವ ಈ ನಗರವೇ ಇಂದಿನ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುಗಟೂರು ಆಗಿದೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಗರ್ಭಸುಖಿ ಎಂಬ ಪಾಳೇಗಾರನು ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸನಿಗೆ ಪೆನುಗೊಂಡ ಪಾಲಕರು ಆದ ವೆಂಕಟಪತಿ ಮಹಾದೇವರಾಜರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು.

ಪೆನುಗೊಂಡ ರಾಜನು ಗರ್ಭಸುಖಿಯನ್ನು ಸಲಹೆಗಾರನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಭೈರೇಗೌಡನ ಮಗನಾದ ಮುತ್ತೇಗೌಡನ ಮಗ ಸೀತಾಭೂಪತಿಯನ್ನು (ಮುರಸಗೌಡ) ಸುಗಟೂರು ಪಾಳೇಯಗಾರರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಗಟೂರು ರಾಜರ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಇಮ್ಮಡಿ ಹರಿಹರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ.1377 ರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ.1404ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ದೊರೆತ ನಾಗಣ್ಣ ಒಡೆಯನ ಮಗನಾದ ದೇವಯ್ಯ ಒಡೆಯನೆಂಬುವನು ಸೇನಾಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದ ಅಂಶವು ಹಾಗೂ ದೇವಪ್ಪಗೌಡನು ಮೂಲ ಪುರುಷನೆಂಬ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಸಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶಾಸನವೊಂದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜೋಡಿಪುರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸುಗಟೂರಿನ ಪಾಳೇಗಾರರ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಪುರಾತನ ಶಾಸನಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಇದು ಇಮ್ಮಡಿ ದೇವರಾಯನ ಕಾಲದ ಶಾಸನವಾಗಿದ್ದು, ಸುಗಟೂರಿನ ತಮ್ಮೇಗೌಡನದಾಗಿದ್ದು, ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೇಗೌಡನ ತಂದೆ ದೇವಪ್ಪಗೌಡ ಎಂಬುದಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿರುವುದು ಹಾಗೂ ದೇವಪ್ಪಗೌಡನ ಮಗನಾದ ತಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡನು ಕ್ರಿ.ಶ.1422 ರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ.1464 ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾಲೂರು ತಾಲೂಕು ಜೋಡಿಪುರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿರುವ ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಶಾಸನವು ದೇವಪ್ಪಗೌಡನಿಗೆ ಒಳಿತಾಗಲೆಂದು ದಾನಬಿಟ್ಟ ಅಂಶವನ್ನು ಸಹ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ.

ಚಿಕ್ಕರಾಯತಮ್ಮೇಗೌಡ ಕ್ರಿ.ಶ.1469ರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ.1542ರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಗಟೂರು ರಾಜ್ಯವು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇವನ ನಂತರ ಇವನ ಮಗನಾದ ಇಮ್ಮಡಿ ತಮ್ಮೇಗೌಡನ ಕ್ರಿ.ಶ.1549ರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ.1608ರ ವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಿದ್ದ ಅಯ್ಯಪ್ಪಗೌಡನು ಇವನ ಗಂಡು ಮಗನಾಗಿದ್ದು, ಇವನು ಕೋಲಾರ ಹಾಗೂ ಮುಳಬಾಗಿಲು, ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಗುಮ್ಮಳಾಪುರದ ವೀರಮಹೇಶ್ವರರು ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಎಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಭೂದಾನ ನೀಡಿದ ಅಂಶ ಕ್ರಿ.ಶ.1574ರ ಗುಮ್ಮಳಾಪುರದ ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಇಮ್ಮಡಿ ಚಿಕ್ಕರಾಯ ಚಿಕ್ಕತಮ್ಮೇಗೌಡನು ಕ್ರಿ.ಶ.1670ರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ.1673ರವರೆಗಿನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ.1686ರಲ್ಲಿ ಇವನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಪ್ರಾಂತವು ಮೊಘಲರ ವಶವಾದಾಗ ಯೂಸುಫ್.ಜಿ ಎಂಬ ಮುತ್ತದ್ದಿ ಸೈನಿಕನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಆತನಿಗೆ ದತ್ತಿಬಿಟ್ಟ ಅಂಶವನ್ನು ಮುಳಬಾಗಿಲಿನ 1688ರ ಶಾಸನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಮ್ಮಡಿ ಮತ್ತು ಮುಮ್ಮಡಿಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಲು ಸುಗಟೂರಿನ ಸ್ಥಳ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ನಾಯಕನಾದ ಪೆದ್ದ ತಿಮ್ಮರಾಯನಿಗೆ ದಿವಾನರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತಮ್ಮನಾದ ಚಿಕ್ಕ ತಿಮ್ಮರಾಯನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಲಹಗಳು ಹುಟ್ಟಿತು. ಚಿಕ್ಕತಿಮ್ಮರಾಯ ತನಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ನೀಡುವಂತೆ ಕೋರಿ ಪೆನುಗೊಂಡ ರಾಜರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಅಥವಾ ಮನವಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ ರಾಜನು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದ ಭೂ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪೆದ್ದತಿಮ್ಮರಾಯನು ಒಬ್ಬನೇ ಪಾಳೇಗಾರನಾಗಿರುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು 15 ವಿಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿಸಿ ರಾಮಸಮುದ್ರದ ಪೂರ್ವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಮ್ಮರಾಯನನ್ನು ಅಧಿಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು.

ಆದರೆ ತಿಮ್ಮರಾಯನು ಜನರಿಂದ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಜನರಿಂದ ಕಂದಾಯವು ಪೆನುಗೊಂಡದ ಖಜಾನೆಗೆ ಜಮಾವಾಗದ ಕಾರಣ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಗಾರರು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಬಂದು ವಾಪಸ್ ಹೋದಾಗ, 3ನೇ ಬಾರಿ ರಾಜನು ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ಚಿಕ್ಕತಿಮ್ಮರಾಯನ ನಿವಾಸವನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಭೀತನಾಗಿ ಚಿಕ್ಕತಿಮ್ಮರಾಯನು ಓಡಿ ಹೋಗಿ ನೆರೆಯ ಕೋಲಾರದ ಪಾಲಾರ್ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿನ ಪೊದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡು ದಿನವಿಡೀ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಾ ಕಳೆದನು.

ದಿನ ಬೆಳಕಾದಾಗ ಚಿಕ್ಕತಿಮ್ಮರಾಯನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ತೋಟಿ-ತಳವಾರರು, ನೀರಗಂಟಿಗಳು ಹುಡುಕಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಚಿಕ್ಕತಿಮ್ಮರಾಯನು ಪೊದೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ, ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯನ ಕಾಂತಿಯ ಕಿರಣಗಳು ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವ ಸಮಯದಿ ಒಂದು ಸರ್ಪವು ತನ್ನ ಹೆಡೆಬಿಚ್ಚಿ ತಲೆಯ ಹತ್ತಿರವಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಇಮ್ಮಡಿ ಮತ್ತು ಮುಮ್ಮಡಿ ಎಂಬ ತೋಟಿ-ತಳವಾರರು ಈ ಅದ್ಭುತವಾದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಭೀತರಾಗಿ ಸರ್ಪಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ ಕಣ್ಮರೆಯಾಯಿತು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಿಕ್ಕತಿಮ್ಮರಾಯನನ್ನು ಪೊದೆಗಳಿಂದ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಕರೆತಂದರು. ಈ ವಿಚಾರ ಸುಗಟೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರ ಬಳಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಾಗ ಚಿಕ್ಕತಿಮ್ಮರಾಯನಿಗೆ ರಾಜಯೋಗದ ಅದೃಷ್ಟವಿದೆ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರ ಅಣತಿಯಂತೆ ನಡೆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತರಾದ ಇಮ್ಮಡಿ ಮುಮ್ಮಡಿರವರನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮಗೆ ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿ ಋಣವನ್ನು ತೀರಿಸಲಿ ಎಂದು ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಇಮ್ಮಡಿ-ಮುಮ್ಮಡಿರವರು ನಮಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಗೌರವಾರ್ಥವಾದ ದೊಣ್ಣೆಕೋಲನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರಿರುವ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ವಂಶವಿರುವ ತನಕ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳಾದ ಇಮ್ಮಡಿ-ಮುಮ್ಮಡಿ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕರೆದರೆ ನಮಗೆ ಅದೇ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜರು ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಜಮೀನುದಾರರ ಪಾಳೇಗಾರರ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ಇಮ್ಮಡಿ-ಮುಮ್ಮಡಿ ಪದಗಳ ವಾಡಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಹಾಗೂ ದೊಣ್ಣೆಕೋಲು ಪೂಜೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಸುಗಟೂರಿನಿಂದ ತಂದಿರಿಸಿದ ತೋಟಿ ನೀರಗಂಟಿ ವಂಶದ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಜರುಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಇಮ್ಮಡಿ-ಮುಮ್ಮಡಿಗಳು ಬರೀ ಸುಗಟೂರಿನ ಪಾಳೇಗಾರರಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಹಲವಾರು ರಾಜ-

ಮಹಾರಾಜರ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಹಲವಾರು ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಜಾಡಳಿತಗಾರರು ಪೆನುಗೊಂಡದ ರಾಜರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ರಾಜರು ಚಿಕ್ಕತಿಮ್ಮರಾಯನನ್ನು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಮಧುರಾನಗರದಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಂತಹ ತಾಯಿಗಂಗಮ್ಮ ದೇವಿಯನ್ನು ಪಾದಪೀಠ ಶಿಲಾ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಹಾಗೂ ಕುಲದೈವ ವೀರಭದ್ರ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಒಂದು ಎತ್ತಿನ ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ 60 ಎಮ್ಮೆ ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯ, ಅಡುಗೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಅವಶ್ಯಕ ಸಾಮಾನುಗಳೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕುಲ ಬಾಂಧವರು, ಬಂಧುಮಿತ್ರರು ಹಾಗೂ ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ಸುಮಾರು 500 ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಮೇತ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಆಂಧ್ರ-ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಮಸಮುದ್ರನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿನ ಗೌಡಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಡಾರ ಹೂಡಿದರು ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕರಾಯ ತಮ್ಮೇಗೌಡನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಣ್ಣಕೆರೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ 'ಗೌಡ ಸಮುದ್ರ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಗಂಗಾದೇವಿಯು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಈಗಿನ ಈ ಸ್ಥಳ ರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆ ನೀವುಗಳು ಕೌಂಡಿನ್ಯ ನದಿ (ಮುಳಬಾಗಿಲು) ಮೈದಾನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪುಂಗನೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ನಿವಾಸವು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪಾಲಾರ್ ನದಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶಾಲವಾದ ಫಲವತ್ತಾದ ಸಂಪದ್ಧರಿತವಾದ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಶರೀರವಾಣಿಯಂತೆ ಕೇಳಿ ಬಂದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ ಶುಭವಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಯವಾದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ತಾಯಿ ಗಂಗಮ್ಮನ ಮಾತಿನಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸುಗಟೂರಿನಿಂದ ಬಂದಂತಹ ರಾಜಮನೆತನಗಳು (ಲಿಂಗಾಯಿತ - ಮುರಸುವಕ್ಕಲಿಗ) ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆ ನಿಂತರು.

ಚಿಕ್ಕತಿಮ್ಮರಾಯರ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಮಾರ್ಯಾದೆಯಾಗಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಾಗ ಬರುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನವರ ವಿಗ್ರಹದ ಶಿಲೆ ಇರುವ ಬಂಡಿಯ ಗಾಲಿಯ ಅಚ್ಚು ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟರು. ರಾತ್ರಿ ಚಿಕ್ಕ ತಿಮ್ಮರಾಯನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೀನಿರುವ ಸ್ಥಾನವೇ ನನಗೆ ಔಚಿತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ದಿನ ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕವರ್ಷ ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ರಿ.ಶ.1518ರಲ್ಲಿ ಬಹುದಾನ್ಯ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ದಿನದಂದು ಇಮ್ಮಡಿ ಚಿಕ್ಕರಾಯರ ತಮ್ಮಯ್ಯಗೌಡ ಭೂಮಿಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಗಂಗಮ್ಮ ದೇವತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಸುಗಟೂರು ಕೋಲಾರ, ಮುಳಬಾಗಿಲು (ಮುಳುವಾಯಿ) ಸೀಮೆಗಳು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಆಡಳಿತ ಘಟಕಗಳು ಆಗಿದ್ದವು.

ಚಿಕ್ಕರಾಯ ತಮ್ಮೇಗೌಡನ ಸಹೋದರಿಯಾದ ಹಲಸಮ್ಮಳು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ.1500ರಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಮುಳಬಾಗಿಲು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಆವನಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿರುವ ಧನುಷ್ಕೋಟಿ ತೀರ್ಥದ ಉತ್ತರಕ್ಕಿರುವ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕಂಡುಬರುವ ದೇವತೆಗಳು ಬಂದು ಸೀತಾಭಗವತಿಗೆ ದರ್ಶನವಿತ್ತ ಸ್ಥಳ ಎಂಬುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲ್ಪಡುವ ಶಾಸನಗಳಿದ್ದು, ಈ ಶಾಸನಗಳ ಬಳಿ ಸುಮಾರು 16 ದೇವತೆಗಳ ಏಕಪಾದ ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ರೇಖಿಸಿ ಅವುಗಳ ಕೆಳಗೆ ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರ, ರಾಮ, ಸೀತೆ, ಕಾರ್ತಿಕೇಯ, ಕಾಮದೇವ, ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಿ, ಅಹವಾನಿಯ,

ಗೃಹಸ್ವತ್ಯ ಮತ್ತು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸಿ, ಪಿಂಡ ಪ್ರಧಾನವನ್ನು ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಶಾಸನದಿಂದ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೋಲಾರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೀಟೇನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ.1559ರ ಶಾಸನವು ವೀರಭದ್ರ ದೇವಾಲಯದ ಅರ್ಚಕರಾದ ನಂಜಯ್ಯನಿಗೆ ವೀರಭದ್ರ ದೇವರಿಗೆಂದು ಹೊಲವನ್ನು ಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಂಶವನ್ನು ಶಾಸನವು ದಾಖಲಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹಾಗೂ ಕೋಲಾರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಂದಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ದೇವರ ಪೂಜಾ ಕೈಂಕರ್ಯಗಳಿಂದ ದಾನ ಬಿಟ್ಟ ಅಂಶವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಶಾಸನವು ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ.1614ರ ಶಾಸನವು ಕೋಲಾರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗರುಡನಹಳ್ಳಿಯ ಪಟ್ಟದ ಗುರುನಂಜೇದೇವಯ್ಯ ಸುಗಟೂರು ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಆಪ್ತರಾಗಿದ್ದ ಅಂಶವು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕರಾಯ ತಮ್ಮೇಗೌಡನ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕ್ರಿ.ಶ.1657ರ ಚಿಕ್ಕಹೊಳಲಿ ಶಾಸನವು ಪಾಳೇಗಾರನು ಅಲ್ಲೊಂದು ಶಿವಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನೆಂದು, ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ ಅಂಶವು ಸಹ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೋಲಾರದ ದಕ್ಷಿಣಕಾಶಿ ಎಂದೆನಿಸಿರುವ ಅಂತರಗಂಗೆ ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಏಕಾಂಬರನಾಥ ಮತ್ತು ಕಾಮಾಕ್ಷಮ್ಮ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ 33 ಗಣಮೂರ್ತಿ ಅಂದರೆ ಪರಿವಾರ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಶಿವಕಾಂಚಿಪುರ ಎಂದು ಪುನರ್ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ ಅಂಶವು ಇಮ್ಮಡಿ ಚಿಕ್ಕರಾಯ ತಮ್ಮೇಗೌಡನ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಕ್ರಿ.ಶ.1670ರ ಕೋಲಾರದ ಹರಳಕುಂಟೆ ಶಾಸನದಿಂದ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕೋಲಾರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಲ್ಲಂಡೂರಿನ ಕನ್ನಡಭಾರತಿ ಅಗ್ರಹಾರ ಎಂಬ ಅಭಿಧಾನವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಇಮ್ಮಡಿ ತಮ್ಮೇಗೌಡನ ಹೆಂಡತಿಯು ಬೈರಕೂರಿನ ಚೊಕ್ಕಣ್ಣಗೌಡರ ಮಗಳಾಗಿದ್ದು, ಈಕೆಯ ಹೆಸರು ವೆಂಕಟಾಂಬೆ ಈಕೆಯು ಕೃಷ್ಣಸೋಮಯಾಜಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಸ್ತೋಮ ಯಾಗವನ್ನು ಮುಳಬಾಗಿಲಿನ ಆವನಿಯ ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿದಳು ಹಾಗೂ ಆವನಿಯು ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಳವೆನ್ನಬಹುದು.

ಆವನಿಯ ನಾಗರಕುಂಟೆಯ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿನ ದೊರೆತಿರುವ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮೇಗೌಡನ ಮಗಳಾದ ಕೆಂಪಮ್ಮಳು ಕಾಶಿ ಅಮೃತಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಿಗೆ ಯಜ್ಞಮಾಡಿಸಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಈ ದೇವಾಲಯದ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿರುವ ಸ್ತೂಪ ಸ್ಥಂಭವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಸುಗಟೂರಿನ ಪಾಳೇಗಾರರ ಆಡಳಿತವು ಕೋಲಾರ, ತೋರದೇವಂಡಹಳ್ಳಿ, ಕಲ್ಲಂಡೂರು, ವಡಿಗೇನಹಳ್ಳಿ, ಬುಸ್ಸನಹಳ್ಳಿ, ಆವನಿ, ಮಳ್ಳೂರು, ಗುಮ್ಮರೆಡ್ಡಿಪುರ, ಸುಗಟೂರು, ಹೋಳೂರು, ಮಂಡಿಕಲ್, ಹರಳಕುಂಟೆ, ಉತ್ತನೂರು, ತೊನ್ನಹಳ್ಳಿ, ಕೀಲುಕೊಪ್ಪ, ಹುತ್ತೂರು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಳೇಗಾರರ ಶಾಸನಗಳ, ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಮೂಲ ಸುಗಟೂರು ಪಾಳೇಗಾರರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹತ್ವ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಮಹತ್ವ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು

ನೆಲೆಸಿದ ಜನರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಹಲವು ನಾಯಕ ಅಥವಾ ಪಾಳೇಗಾರರ ವಿವಿಧ ದಂತಕಥೆ ಮೌಖಿಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ನಾಡಪ್ರಭುಗಳ ಮೂಲದವರಾದ ತಮ್ಮೆಗೌಡರು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕಂಚಿಯಿಂದ ಬಂದು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇವರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ, ಮುಳಬಾಗಿಲು, ಹೊಸಕೋಟೆ, ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದ ಪಾಲಾರ್ ನದಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹಲವಾರು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಯ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಜನಜೀವನದ ಮಹತ್ವ ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವಂತಹದು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಚಿತ್ತರಂಜನ್ (ಸಂ). ಹೆಚ್. (2005). ಭಾರತದ ಗ್ಯಾಸೆಟಿಯರ್/ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ಯಾಸೆಟಿಯರ್, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ.
- ಬತ್ತನಪಲ್ಲಿ ಮುನಿರತ್ನಂರಡ್ಡಿ (ಸಂ). (2010), ಶ್ರೀ ಸುಗಟೂರು ಗಂಗಮ್ಮ ಜಾತರ (ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ).
- ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ. ವಿ. (2022). ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೋಲಾರದ ದರ್ಶನ-1, ಕೋಲಾರ.
- ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೆಲಸಗಳು.